

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy hóra . . . . . 85 kr. (70 fillér.)
Három hóra . . . . . 1 frt (2 kor.)

Védőre postán:

Egy hónapra . . . . . 65 kr. (1 kor. 80 fill.)
Három hóra . . . . . 2 frt. (4 kor.)
Hat hóra . . . . . 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.

Szerkesztésért felelős:
OÖNDÖR FERENC.

Nyolc ember tűzhalála. — Századás egy hajón.

Kulturmozgalmak.

Nagyvárad, jan. 14.

Ugy az anyagi közjótékony-
ság körül, mint a szellemiek
terén a legtöbb esetben meg-
fontolt, előre meghatározott terv
nélkül dolgozunk. Ez az oka
annak, hogy a befektetett munka,
a jó, nemis ügyhöz méltó anyagi,
szellemi és erkölcsi áldozat nincs
arányban az elért eredménnyel.
Folyton szaporodó jótékony egy-
leteink, a közönségnek sokszor
tehetségéhez nem mért állandó
megadóztatása mellett is alig
tudnak valami kis tökélet gyü-
teni. Jövedelmünket fölemészti
az adminisztráció költsége s a
mellett, hogy mindnyájan szinte
roskadozunk a különböző egy-
letek adói alatt, a nyomorgók
nyomora, a szenvedők szenvedé-
se, a szegények szegénysége
alig enyhül annyival, amennyi-
nek megszüntetésére, helyes
terszerű jótékonyossággal, a kö-
zös célu egyetek egybeolvadá-
sával, alamizsna osztogatás hely-
lyett a dolgozni tudóknak a
munkaalalom megszerzésével,
a beszédett jótékonyági pénznek
századrésze is elegendő lenne.

Ezzel parallel halad a ter-
velenség, a komoly cél hiánya a
társadalmi munka másik ágában,
a szellemiekben. Jótékonyági
és a soknál többfelé elaprózott
közmuvelődési egyleteink, kö-
reink fölolvásásai ellátására
igénybe veszi városunk társadal-
mának minden erre kapható és
alkalmas tagját s az eredmény
— társadalmunk szellemi nivó-
jának ez uton való emelése —
bizony megint csak közel nulla.

Az egyes kiszakított előadá-
sok — tekintettel a felolvasónak
rendelkezésre álló idő rö-
vidségére — vagy nem emel-
kednek túl a frázisok és köz-
helyek magaslatán, vagy ha
igen, akkor meg a hallgatóság
nagyobb részében hiányzik a
kellő előkészület, az alapfogal-
magnak és szorgalommal kidol-
gozott előadás megértéséhez
szükséges ismerete. A báltermek

láncelötti hangulata, levegője
pedig éppenséggel nem alkalmas
az igazi tudás terjesztésére.

Nem ily módon, ily alapokon
kell a közönséget szórakoztatni,
de így nem is lehet kulturát
teremteni. A tanulás, az ismeret-
szerzés nehéz, nagyon fontos,
a nemzet életébe vágó és nem-
zetföntartó föladat, amely nem
szűnhetik meg az iskola befe-
jeztével és nem oldható meg a
mulatságok, táncok és szórako-
zások céljait szolgáló olcsó esz-
közökkel. Nemzeti létünk, to-
vábbi ezeréves fennállásunk függ
attól, mily mélyen tudjuk a
tudomány és a művészet iránti
érdeklődés talaját alászántani,
mennyre tudjuk a különböző
néprétegekben a tudás, a mű-
veltség után szomjuhozó égő
vágyat fölkelteni. Mert a nem-
zetek és népek jövőndő küzdel-
meiben nem a fegyveres erő
— ez már csak az utolsó lök-
ést adja meg — hanem a
szellemi erők kiválósága, az is-
kolák, gyárak és üzletek vér-
nélküli harca, az anyagi és er-
kölcsei javak mennyisége dönti
el a lét és nem lét kérdését. S
mivel az anyagi boldogulásnak
is egyedüli biztos alapját csak
a valódi lelki és szellemi mű-
veltség alkothatja, igaz, száz-
szorosan igaz a mondás: elvész
a nép, mely tudás nélkül való.

A képviselőház ülése.

Bánffy bosszúja.

— Saját tudósítók telefonjelentés. —
Budapest, január 14.

A képviselőház mai ülésének ese-
ménye Bánffy Dezső bárónak a
kultuszminiszteréről mondott beszéde volt.
Báró Bánffy Dezső: Amikor 1901-ben
az összerútblenségi törvényt csinál-
ták, akkor nem rendezték teljesen
ezt a kérdést. Balagi Aladár a mel-
lékfoglalkozást állítja a budapesti
egyetem legnagyobb bibájának. Hát
ennek a rendezésére feltétlenül szük-
ség van. Erre sokkal nagyobb szük-
ség van mint arra, hogy a képvisel-
őket eltiltsák a közzgazdagsági

vékénységtől, ami nem éppen indo-
kolt. Mint az egyik református egy-
ház főgondnoka, maga is sajnálattal
tapasztalta, hogy minő vissza-
helyzet áll elő, ha tanárok és papok
mellékfoglalkozásokat tiznek. A ta-
nárók egyébként is már olyan hely-
zetben vannak, hogy nincsenek mel-
lékfoglalkozásokra utalva. Ezekben
akart reflektálni Ballagi beszédére
s reméli, hogy a miniszter javítani
fogja az állapotokat. Egyébként fő-
leg a felállítandó harmadik egye-
temről akar beszélni, mert a tárgya-
lás alatt levő tételt elfogadja. (He-
lyeslés.) A magyar állam nemzeti
érdekei a harmadik egyetemnek Sze-
geden való felállítását teszik indo-
koltá. Nem azért mondja ezt, mert
történetesen Szegednek a képviselője,
de hivatkozik bizonyítékokra, melyek-
kel igazolja, hogy ez volt a véle-
ménye már akkor is, amikor még
nem volt Szeged város képviselője.
1898-ban, amikor ő képviselőházi
elnök volt, Kassa, Pozsony és Sze-
ged versenyeztek az akkor szóban
levő harmadik egyetemre s akkor ő
egy küldöttségnek kijelentette, hogy
Szeged mellett foglalt állást. Ez
nem Szeged város kérdése, ez nem-
zeti kérdés. A harmadik egyetemet
csak tiszta magyar helyen lehet fel-
állítani. Az a véleménye egyébként,
hogy szükség van még egy negye-
dik és ötödik egyetemre is. De is-
méli, ha csak a harmadik egyete-
met állítják fel, az Szegednek jusson.
Azt nem helyesli, hogy ezt a kér-
dést most felvetették, ha még nincs
közel a megoldáshoz, mert feizaba-
ditották a versengést, mely oly me-
derbe tereblődik, ahol könnyen elfa-
julhat. Elvárja most már Apponyitól
hogy elfogja ismerni Szeged igényé-
nek a jogosultságát, de ne olyan
nyilatkozatot tegyen, amilyeneket
miniszterek küldöttségeknek szoktak
mondani. (Derültség.) Serba veszi
Kassát, Pozsonyjt és Temesvárt és
azt biztositgatja, hogy Szegednek
ezeknél több igénye van a harmadik
egyetemre. Nem tudja, nem fogja
Balázsfalva is román egyetemet kérni.
Itt az átlamszempontoknak kell dön-
tenők s ezek elvitatathatnak Szeged
érdekeivel egyezniök. (Helyeslés.)
Vona még mondani a j... nép-

oktatás kérdéseiről, de ha ezekben
befelleg, estig is elbeszélhetne. Ezért
ezt a felszólalását máskorra hagyja.
Ajánlja Szeged érdekeit Apponyi
figyelmébe.

Borzalmas tűzkatasztrófa Biharmegyében.

Tragikusan kimúlt család.

Nyolc ember tűzhalála.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14

Borzalmas szerencsétlenség
történt tegnap éjjel a Brátka
melletti Dámos községben.
Egy nyolc tagból álló család
szenvedett rettenetes tűzhalált,
beleégyen éjszakának idején sa-
ját házukba. A tragédia részle-
tei a következők:

Mátyás Pask dámosi oláh pa-
raszt Brátkáról hazafelé tartott kissé
mámorosan. Hazaérve kicsiny viskó-
jában várták már a felesége, az édes
anyja és öt gyermeke. Hazaérkezése
után nemsokára aludni tértek, ezt
megelőzőleg azonban tüzet tettek
a tűzre, amely erre vígan kezdett
lobogni.

Az égő tőzeg azonban fojtó füst-
töt árasztott, amitől elkábultva csak-
hamar elaludt az egész család. Így
történt azután, hogy nem vették
észre, hogy egy a kályhából kipat-
darabot s ettől az egész szobalángba
borult.

Mátyás Pask, a felesége, az édes-
anyja és az öt gyermeke rettenetes
tűzhalállal mu'tak ki. Mind a nyolc-
can szénál égetek.

A faluban csak reggel tudták
meg a rémes tragédiát, amikor meg-
látták a leégett füstölögő házat s
romjai közt a nyolc borzalmasan
összeégett holttestet.

Leirbatatlan rémület vett erőt a
falu babonás népén, amikor a tör-
ténék tudomására jöttek. Asszonyok
és gyermekek jajveszékelve járták be
az utcákat.

A nagyváradi újságosság Junga
Gyula jegyző, Timár Mihály dr.
advokat és Széplaky József brát-

HASZNOS ÉS ÉRDEKES KLEIN TESTVÉREK

vaszon- és női-divat áruházaiban

5. ont-László-tér, Holdas-templom mellett.

Ingyen adunk egy K 120 értékű varrógépet. 1 K önköltségünk megtérítése semmiféle mind-
azon vevőnek is, üzletünkben, bármily kis tételment is 400 koronát vasaról. Őszi
szövegek, sejmek
tenek vevőinkben. Cicsó arainkat és megbízható kiszolgálásainkat nagy számú vevőink
igazolják. Helyi és vidéki telefon 564.

kai csendőrmestert küldte ki a vizsgálat megejtése végett.

A szörnyű véget ért áldozatok szenné égett holttestét a hullaházba szállították.

Polónyi bukik.

Könyörög a királynak.

Öngyilkosságról beszél.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14.

Polónyi Géza, a panamáiról világszerte ismert magyar igazságügy-miniszter bukik. A nagy jogászbecsületár minden furlangja hiábavaló immár, saját szennyáradata cseprő őt arról a helyről, amelyet bitorolt és megcsufolt.

Halmos János leleplezése adta meg Polónyinak a kegyelemdöfést s már maga a panamakirály is érzi a vesztét. Tudja, hogy mennie kell és kétségbe van esve.

Egyetlen reménye még a Wekerle miniszterelnök, aki reméli, nem fogja őt elbagyáni. A királynál való utolsó audiencián kétségbeesve panaskodott ő felségén a méltatlan támadások fölött s könyörgött a király támogatásáért.

Elmondta, hogy őt üldözik, ő ártatlan. Majd színesi pózba vágva magát kijelentette, hogyha mindaz igaz volna, amit róla irnak, ő már régen föbe lötte volna magát.

Hiábavaló Polónyi kesergése. Bukni fog. Pusztulni fog!

A szegények tüzelője.

Fakiosztás a rendőrségen.

Enyhitik a hideget.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14.

Néhány nap előtt, a legnagyobb szigorral állott be a tél. Különösen a szegény tehetetlenekkel, az elesett nyomorgókkal érzeti kegyetlenségét s keserves panaszok hangzottak fel amiatt nap mint nap a városházán. A városi tanács sem tudott kitérni a szegények ostroma elől s belátták, hogy tenni kell valamit. A főkapitány előterjesztésére elhatározták, hogy a város nyílvántartott szegényeit, mint a mult évben, úgy az idén is fajtalékban részesítik.

Tegnap osztották ki a megszávozott fajtalékról írt utalványokat, a városi rendőrség szegényügyi ügyosztályában. Már reggel korán száz és száz nyomorgó várta a rendőrség épülete előtt a kegyes adományt, a jótékony melegét. És mikor megnyitkát a szörnyes ajtók és megkezdte munkáját Kémény I. Ignác rendőrbiztos, leirhatatlan jelenetek következtek. Ugyiszlóván egymást tiporogták le a bénák, a nyomorgók, hogy

mielőbb hozzájussanak azok a néhány darab fáról szőti utalványhoz.

A tegnapi nap folyamán vagy százötven ilyen utalványt osztottak ki s ha a hideg még sokáig tart, a tanács meg fogja ismételni a fakiosztást. De mily kevés ez ahhoz, hogy ha csak néhány napra is, a szegényeknek némi jólétet biztosítsanak. Ehhez a társadalom együttes működése, egy nagy, hatalmas akció volna szükséges, mert ugyiszlóván már kétségbeesztő Nagyváradon a szegények szaporodása, borzalmas nyomorgása.

Fajmagyarok a magyar faj ellen.

Ki kell vándorolni!

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14.

Teleki Arvéd nem hiába gróf, nem hiába ezerholdas és nem hiába tagja az „Omge”-nek. Mint nagy hazafi és honmentő, cikket ír arról, hogy idegen munkásokat kell behozni.

Érdekes cikk. Amíg az ember oivassa, egészen más következtetést vár. Azt írja Teleki Arvéd, hogy sztrájk nélkül sem lesz elég munkás, ha így halad a kivándorlás. Tavaly egy millió volt az aratók száma. Az idén már csak 7—800,000 lesz.

Mi következik ebből? Teleki Arvéd szerint az, hogy idegen munkásokat kell hozni.

Szerintünk az, hogy itt kell tartani a kivándorlókat.

De hogyan kell ezt tenni? Az „Omge” kényszerubbonyt érdemi örtlétei szerint csendőrel. Szerintünk úgy, hogy megszüntetjük a kivándorlás okait. Főlegeljük a munkabért. Megsemmisítjük a rabszolgatörvényt. Földet parcellázunk. A kisember adóterhet a gazdagokra hárítjuk. Nem viszünk el még több leányt katonának, stb.

A grótok pedig mit csinálnak? A rabszolgatörvényt még inkább szigorítani akarják. Földet nem adnak. A progresszív adóról a zsiros mosolyu Wekerle kijelenti, hogy arról szó sem lehet. Az unjonclétszámot fölemelik, ami szintén évi 20,000 később talán 50—60,000 munkáskézzel kevesebbet jelent. És főképpen — idegen munkásokat hoznak be, hogy ezeknek segítségével a munkabéreket még jobban leszoríthassák emelés helyett.

Teleki Arvéd és társai tehát nem hogy csökkentenék a kivándorlást, hanem egyesenes kergetik az embereket az országból kifelé. Mindezt bizonyára azért, mert ők „fajmagyarok”, akiket pedig kivergetnek, azok a magyar faj igazi föntartói.

Akit holtá nyilvánítanak.

Nyoma vesszét az új világban.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14.

Várady Imre, egy jobb módban élő debreceni család sarja, három vagy négy esztendővel ezelőtt elhagyta Debrecenből és kiment az új világba szerencsét próbálni. Azzal az elhatározással hagyta itt szülőv. sát, hogy vagy nagy vagyonnal tér vissza, vagy pedig hirt nem fog hallatni magáról.

És az utóbbi vált be. Várady Imréről esztendők hossza óta nem jött semmi hír. Családja hiába írt címére leveleket, azok felbontatlanul jöttek vissza azzal a megjegyzéssel:

— Címzetet nem ismerik!

A család végre is, hogy a vagyoni viszonyokat tisztazza a debreceni királyi törvéyszéktől Várady holtá nyilvánítását kérte. A királyi törvéyszék eleget tett a kérelemnek és egy évvel ezelőtt felhívást tett közbe, hogy Várady Imre jelentkezék egy esztendőn belül, különben hivatalosan holtá nyilvánítják.

Várady Imre nem jelentkezett a rendes időben, így a holtá nyilvánítási aktus megtörtént, a rokonok pedig elintézték a vitás vagyoni kérdést.

Most már ha él is Várady Imre, mégsem él. Hivatalosan halottnak nyilvánították. Ez azonban nem zárja ki, hogy a holtá nyilvánított ember ne éljen vidáman valamelyik amerikai városban.

Szerencsétlenül járt gazda.

Agyonnyomták a zsákok.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 14.

Egy tekintélyes domaszéki gazda vezetés körülmények közt veszítette el az életét. Valahol a Maty-ér tájékán kocsija felborult és a kocsin levő zsákok maguk alá temették. A segítségére odasiető emberek már halva találták.

Tegnap este, úgy hat óra körül a Domaszék 44. szám alatt lakó Szögi György gazd.ember zsákokkal megrakott kocsiján hazafelé tartott a dorosmai malomból. A telt zsákokkal megerített kocsin vele volt Rozál nevű tizenhét éves leánya is. Az uton csendes beszélgetés fejlődött ki közöttük.

Kedélyes, szinte vidám örömmel beszélgetett a leányával Szögi György s egyikük szemében sem tűnt fel az ut hosszának. Különbben is szokva voltak már az uthoz, minél fogva ügyet se vetettek rá. A lovak jól tudták a járást, tehát könnyen lehetett a gyeplőt kissé szabadjára hagyni. Meg hát a szerencsétlenségről álmodni sem mertek.

Ámde a lóléle ijedős, minek következtében a baleset a kocsizókhoz

rendszerint közel jár. Ezuttal is az történt, hogy a szőlők között, a Maty-ér partján, Szögi György lova; valamitől annyira megbokrosodtak, hogy a kocsi felborították és a néhez zsákok mind ráhulltak. A szegény Rozál leány tüntént hozzálátott a mentéshez, azonban ereje gyengének bizonyult. Fajveszékelné kezdett ekkor, de mire az utánuk jövő emberek odaértek s a zsákokat szétdobálták, édesapja halott volt.

H I R E K.

* Janky József temetése

Boldogult Janky Józsefet nagy résztvevő közönség kísérte el utolsó útjára. A koporsót a kószoruk végtelen sokasága borította. A Kálvária-utcai gyászszékből az olasz-i nagytemetőbe vitték a koporsót, ahol örök nyugalomra helyezték.

* A velencei polgári kör

táncmulatsága. A velencei polgári kör vasárnap este hangversenyei egybekötött táncmulatságot rendezett. Nagy közönség gyűlt egybe a hangversenyre, amelynek első pontjával Gündör Ferenc olvasta föl „A nyakkendő” című novelláját. Dancs Rózsika egy monológot adott elő közvetlen bájjal és kedves finomsággal a közönség megtapsolta a sikerült előadást. Szacsavay Ilonka szintén monológgal szerepelt ügyesen. Az évezetes előadások után táncra perdték a jókedvű fiatalok, amely a kora hajnali órákig tartott emelkedett hangulatban. A nagyszerű táncmulatság a rendezőség buzgalmanak eredménye.

* A belügyminiszter az alkohol ellen.

A belügyminiszterium felhívta a kórházak igazgatóságait, hogy a közegészségügyi osztályhoz jelentést terjesszenek fel a kórházak alkohol fogyasztásáról. A rendelet megemlíti, hogy a kórházak a betegeknek ékezéséhez sok helyen szeszest italokat is adnak, holott számos külföldi intézetben az alkohol mint táplálószer egyáltalában nem, csakis mint orvoság kerül alkalmazásra. Az eredmény pedig ezekben az intézetekben nemcsak, hogy nem rosszabb, hanem sok tekintetben kedvezőbb a többinél.

* Rablőgyilkosság az expresszvonaton.

A turini expresszvonaton az éjjel megtámadtak egy körülbelül harminc éves angol hölgyt. Kalapácsal fején súlyosan megbabonították és kirabolták. A sebesülteket a Chambery-i kórházba szállították. A hölgyt Susanne Lowenk hívták. Az angol hölgy elleni merényletet Avigliana és Bussoleno állomások között követelték el. A tettesek számos kalapácsütést mértek áldozatuk fejére, azután elrabolták annak oráját és pénzét. A kalapácsot megtalálták a helyszínen. A tetteseket erőlyesen nyomozzák.

* Munkások keresztetnek.

Braun Izidor Pásztor Heves megyei

LEBOVITS és WEISZ egyedül angol férfi divat szabó cég
NAGYVÁRADON. Fő-utca. Zárda épület.
a legfinomabb hazai angol és skót szövethülönlegességek nagy raktára. Telefon 151.

1907. évre 26 pár arató munkást, és azonnali belépésére 6 gazdasági birtokos; Surányi József (cím Budapest, Pestnapó szerkesztője), szigetmonostori gazdasága részére 10 4-5 tagból álló családot összesen 45-50 munkást keres február 15-én megkezdésű szőlőmunkára. Rffel Pál waustal pusztai földbírtokos (lakinyelve Párvár Vasmegeye) folyó évi július hónap elejétől 18 kapás, 18 marok edő, 9 kötelverő, 9 körtőző (lehetőleg használni tudó) munkást keres. Jelentkezni Réz Bertalan tb. munkás közvetítőnél (Rendőrség.)

A kereskedelmi alkalmazottak gyűlése Vásárnap délután 11 órakor a tüzoltóaktanya nagytermében nyilvános gyűlést tartottak a kereskedelmi alkalmazottak. A napirend előadója luzamosabbban toglalkozott a kereskedelmi alkalmazottak helyzetével. Ám utat arra, hogy a fél 8 órai zárást, melyet a főnökök elismertek, illetve egyik gyűlésükön elfogadtak, nem tartják a különösen a Fő utcán egyes üzletek, még 8 órakor, sőt fél 9 kor is nyitva vannak. Elhatározták egyhangúlag, hogy amennyiben 14 napon belül nem javulna a helyzet, a főnökök nem tartanák be a megállapodást és maguk között nem tudnának rendet csinálni, ugy a 7 órai zárásért, mint a teljes vasárnapi munkaszünetért azonnal mozgalmat indítanak és mindhettőt igyekezni fognak a lehető legrövidebb idő alatt kivívni.

Apponyi rendeljen gyógszert. Miért rendeljen Apponyi gyógszert? Kinek rendeljen Apponyi gyógszert? Milyen gyógszert rendeljen Apponyi? Ezt a kérdést még több féleképpen lehetne variálni, de fölösleges mert az Alkotmány mai számában Görösöni Dénés mindezen kérdésekre a következő válaszokban: "Hencz Károly megállapította kulturális életünk súlyos betegségének kórjeleit Apponyin a sor, hogy ezen a diagnózison megindulva, gyógszert rendeljen."

Villamos szerencsétlenség. Saint Eitennéből jelenti egy táviratunk: A közszégháza előtti utkere szerződésű földölt egy villamosvasúti kocsi, 2 személy meghalt, 20 megsebesült.

Halálra ítélt orosz államfőriák. Pétervárról táviratozzák: A kormány embereit nagy félelem fogta el, miután a rendőrség megtudta, hogy a forradalmárok az összes magas állású főriákat és a minisztereket halálra ítélték. Maga Stolipin, a miniszterelnök teljesen meg van törve. Egy volt képviselő előtt így nyilatkozott:

— Tudom, hogy az életem legfeljebb csak egy pár hétig tart, mert a forradalmárok nem nyugszanak, amíg el nem tesznek láb alól.

E hírek következtében maga a cár is a legnagyobb rettegésben él.

Öngyilkosság egy előkelő családban. Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt szüleinek Bajza-utca 24. számú lakásán szíven lötte magát G. A. 20 éves gazdasz. A fiatal ember családja körében reggelizett, vidám volt és semmi sem

engedett arra következtetni, hogy öngyilkossági szándéka van. Reggeli után bement szobájába, leült egy kerevetre és revolverrel szíven lötte magát. Azonnal meghalt. A rögtön előhívott háziorvos, dr. Irsay Arthur egyetemi tanár már csak a halált állapíthatta meg. A fiatal ember egyetlen sor írást sem hagyott hátra és hozzátartozói még csak nem is sejtik, miért lett öngyilkossá. Azt hiszik, hogy amerikai párbaj áldozata.

A nyomor halottja. Kassáról táviratozzák: Ungár Adólf pincérmesterében nagy nyomorában föblelte magát. Halálos sebével a kórházba szállították.

Lázadás egy hajón. Portof Spainből jelenti egy táviratunk: A Kanada nevű francia postagőzös nem folytathatta az előirt időben útját, mert a fedélzeten levő 500 munkás között, akiket a Panama-csatorna építéséhez fogadtak fel, lázadás tört ki. A gőzös parancsnoka az itteni kikötőben horgonyzó francia hadihajó parancsnokától katonai segítséget kért.

Eltemetett munkások. Newyorkból jelentik, hogy az Alabama-államban levő Mont-Gomery vasbányákban bedőlt egy folyosó és száznál több ember került éve a törmelékek alá. Az eltemetett munkások között nagyon sok államfogoly is van. Hogy hányan pusztultak el, eddig még nem tudni, mert lehetlenség a szerencsétlenség színhelyéhez térközni. A mentésre kiküldött csapatok halják a szerencsétlenek kopogtatását.

Hajószerecsétlenség. Bukarestből táviratozzák nekünk: Constantza közelében a nagy viharban egy bolgár gőzhajó, amely szemet, fegyvereket és municiót szállított, zátonyra jutott. A tiz főnyi legénység megmenekült, a kapitány ellenben vízbe fullt. A matrőzok ellenmondó vallomásaiból az a gyanu támadt, hogy a kapitány nem véletlenül esett a tengerbe, hanem beledobták emberei, akik felláadtak. Száz Mannlicher-puskán kívül a hajón forradalmi proklamációkat, rőpiratokat és Saratow Boris temérdek arcképét találták. Valószínű, hogy a bolgár hajó török földre titkos fegyver raktárba akarta csempészni a szállítmányt.

Elvesztett szombat delután a Kossuth Lajos-utcatól Korona-utcaig vezető uton egy Schmeltzev Antal névre szóló takarékbetét könyvecskéje. A becsüleces megtaláló kéri, sziveskedjék azt Schmeltzev Antal fodrászüzletében Kereszt-utca 5. szám alatt átadni.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Kedd: Papa lánya.
Szerda: Papa lánya.
Csütörtök: Vig őzvegy.
Péntek: Gigánybáró.
Szombat: Lovag ur (ujdonság.)
Vasárnap: Lovag ur.

Lovag ur. Egy kedves magyar ujdonság bemutatójára készült most a színház vigjátéki személyzete. Romantikus levegőben rendkívül bájosan állítja ellentétbe a „Lovag ur” szerzője Cseregh Hugó a régi és a mai nemeseket, pompás humorral parodizálja a lovagokat. A darabot Budapestben nemrég mutatta be a Víg-színház és óriási sikert aratott, állandó műsordarab s ennek ígérkezik a Szigligeti színházban is. A főbb szereposztás a következő: Kázmér lovag Fehér Gyula, György Arpád Tóth Elek, Hort Ede bankár Bérczi, Alice leánya Kovács Margit. Vidor M. B. prokurista Hajnal György. A rendezést Erdélyi Miklós vezeti.

NYILTÉR.

Téli férfi divat.

Igazán meglepő ujdonságokkal lepte meg **Gelberg A.** férfi uri divat szabó a megrendelőit és a város közönségét.

A legdivatósabb angol francia és soót gyapju szövetek dus választékát halmozta össze, mely a nagyerdemű rendelőknek bár milyen kényes izlesek meglelel. Különösen ajánljuk az újonnan berendezett férfi uri divat-üzalon megtekintését, mely Beöthy-utca 10. sz. alatt most nyílt meg.

Kitűnő tisztelettel

Gelberg A.,

uri férfi szabó.

120 — 20.

29 LEGUJABB.

A Pengveru katasztrófája.

Budapest, január 14. Cuxhavenből jelentik: A Pengveru nevű vitorlás tengerbe fullt legénysége 24 emberből állott. A legénység nem eljesítette a közelben levő Pulcan nevű vontatóhajó felszólítását, hogy ugorjék a tengerbe a mentés lehetővé tétele céljából. Mialatt a mentőcsónakot lebecsátották, a Pengveru egy hullám elborította és elsüllyedt.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Antimilitarisztikus tüntetés.

Budapest január 14. Toulonból jelentik: Körülbelül 100 főnyi, antimilitarisztikus arzenálmunkásokból álló csapat tegnap zajos tüntetést rendezett a tengerészeti prefektus palotája előtt, ahol éppen ünnepély tartottak. A csendőrkök két tüntetőt fogtak el, akiknél anarchista rőpiratokat találtak.

Az oroszországi események.

Budapest, január 14. Szászpolból jelentik: Az éjjel S. S. S. rendőrsztr ellen bombamerényylet következett el, Slawnsky p. lanatra elakabult, de sértetlen maradt. Felesége, egy katona és egy rendőrs megsebesült. A merénylők üldetésük közben még egy bombát vetettek. Revolverrel löttek utánuk, de a sőtéségben sikerült elmenekülniök.

Rovott multuak kivándorlása

Budapest, január 14. Rio de Janieroból jelentik: Az új bevándorlási törvény értelmében mártól kezdve nem engedik meg a rovott multu külföldieknek a partraszállást.

REGÉNYCSARNOK.

Egy doktor csodálatos története.

Angol bűnügyi regény.

(Folytatás.)

9

Hirtelen azonban félrehúzták az ágy függőnyeit és az alvó előtt egy alak állott, mely fölébresztette az álmából.

Ennek az alaknak pedig hatalom volt adva fölülte ugy, hogy parancsai szerint kellett cselekednie.

Ez a két látomány az egész éjén át üldözte az ügyvédet s ha el is szunnyadt, csak azért volt, hogy szesztelen lépésekkel léssa az a rejtélyes alakot végig siklani az utcákon, minden utca sarkon egy-egy elgázolt és zokogó gyermeket hagyva maga mögött. A mester pedig nem voltak az alaknak vonásai, amelyekből föl lehetett volna ismerni. Még álmában is egyre összefolyt, összekuszálódott Hyde arckifejezése, úgy hogy már igazán kíváncsi lett, őt egyszer szemtől-szembe látni. Hátha akkor föltáruna előtte a rejtély nyitja, mint rendszeren elenyészik a homály, ha közelről megvizsgáljuk a titokzatos eseményeket. Tán meg is tudná akkor, miért érdeklődik annyira az ő barátja, Jekyll orvos, Hyde iránt s miért kénytelen akaratát parancs gyanánt elfogadni? Mindenesetre érdemes lehetett őt megtekinteni, a kinek arcát elég volt látni, hogy a gyűlöletet főikelte legmélyebb álmából.

Ez idő óta Uttersen valóságos lesben állt a mellékutcában s a rejtélyes bejárat körül. Korán keltező késő estig a folytonos megfigyelésnek szentelte szabad idejét és bármikor található volt órállomában. Mert el volt határozva, hogy Hyde urat látni fogja, bármibe kerüljön is.

(Folyt. köv.)

Új drogueria illatszertár!

Van szerencsém értesíteni Nagyvárad és vidéke tisztelt közönségét, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő 10 8-10 **új drogueria és illatszertár** nyílt Nagyvárad, Szt. László-tér (Farkas László-féle vaskereskedés mellett)

Legelőszőbb beszerzési forrás háztartási és betegápolási cikkek, valódi angol és francia illatszerok, kazották, Manticuer kocsik, fűrdő és kocsai szivacsok, és raktára. Tiszteletlök és magántiszteletlök 10%, engedményben részesülnek. Legszebb és leghasznosabb

☎ Telefon rendeléseket rögtön szállítok. ☎

ÚJVÁROSI DROGUERIA A „SZERECSENBERG”
Nagyvárad, Szent László-tér.

Vásárolj vérd ingyent: Kap egy életraagya fényképnagyítást, mely Budapest egyik legelső műintézetében készül. **Ma koronát meghaladó rendelkezények** vidkre bérmentes Bükömet k

Jöjjen el és tekintse meg kirakatainkat!

GLÓBUS NAGY ÁRUHÁZ

Megkezdődött a nagy kiállítás.

Egyesre selyem blonok 4 frtól feljabb. Divatos blouze selyem méterje 75, 95 és 1 frt 25 kr. 80 különféle mintában.

Saját érdeke kívánja, hogy bennünket felkeressen, mert ha egyszer vásárolt nálunk, szívesen visszatér.

NAGYVÁRAD LEGOLCSÓBB

Főüzlet: Kert-u. (Korona-Kávéháza) szemben. **BEVÁSÁRLÁS TORLÁS**
Fióküzlet: Zöldfa-utca. (Zöldfa-szálloda.)

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házat, földet, szőlőt, zongorát, cim ba loot, butort vagy bolmit el akar adni, vagy ilyeneket venni
- Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi cikkeire, ipartermé-nyeire vevőket keres
- Aki** ismeretséget akar kötni
- Aki** előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni
- Aki** lakást bérbé akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** közölni akar valakivel valamit (nö-sémi vagy férjhez menni)

biztos eredményt ér el, ha az

„ELŐRE”

apró hirdetési rovatát igénybe veszi.

Kereset kockázat és biztos siker! **Próbálja meg!** mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy **énnek is van hirdetési valója**

Minden szó egyszeri beiktatása csak **négy fillér.**

Szegényeknek és ártalmatlan ingyent. munkásoknak

Kókusz zsír 5 kilós posta-somag - K 70, Kicsinyben legjutányosabban! **100** virsli, főttölt húshús, halkonzervok, házikenyér, fűszer áruk.

Kis tálton főtt pálinka, szőlői borok csomaga szőlő, Gyomorhajosoknak barát, ital hapható: **STERE SODA-MÁR,** Nagyvárad, Nagypiac-tér. 101

Aki olcsón akar ékszer vásárolni, 14 karátos arany jegy- és köves árukat divatos füléggöt stb. keresse fel **Ferdinard Testvéreket** Kossuth-Lajos-u. 22. 162

Gyermek-kocsik

Fia- és leány-kocsik, kőfények, gumis felhártyások.

Összesemlék-szeregyék. Bazar-árak, játékok, kosárlabdák, olcsó árak, nagy választék

Id. STERN VILMOS-nál
Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Volt rendőrségi épülettel szemben.)

Megbízható és jó kitűnő zsebóra láncsal csak 1 frt 40.

50.000 darbot vásároltam egy fe-keteerdői órágyár feloszlatása alkalmából, éppen ezért adhatok egy remek Glória-ezüst 36 óránként lejáró aranyozott Remontoir Anker zseborát lánc és szuszával 3 évi írásbeli jótállás és utánvét mellett **1 frt 40 ért.**

I. Német áruház
S. Kohene, Krakau Nr. 156.
Nem megfelelő árukért a pénz visszaváltható.
Názmos köszönettel rendelkezem. 25 1-2

Helyi ismeretekkel bíró szorgalmas egyén hirdetés gyűjtésre felvetetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Butorraktár és kárpitos üzlet!

Tisztelettel b. tudomásra hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy az **aztarnai Teleky-u. 24. sz. alá helyestem** a mai kornak megfelelő, legszebb modern stíliú butorokkal rendeztem be.

Raktáron tartok **obediő, hátaszeba berendezéseket és szalon garnitúrákat** és minden a szakmába vágó munkák nálam a

legolcsóbb árban szereshetők be, egy hogy már egész Bihar megye **Pelley** butorraktáráról beszél. Ugyisint minden esztendőlyos munkát saját műhelyemben készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel 43

PELLEY SÁNDOR,
Butorraktáros.

Magyar Bank részvénytársaság Nagyvárad.

A Magyar Bank r. t. t. részvényeseit felkérjük, hogy jegyzett részvényeik után az esedékes **20 százalékos** részvényenként **40 koronát,**

20 2-0
„**NAGYVÁRADI NÉPBANK**” r. t. pénztáránál **mielőbb befizetni sziveskedjenek.**

Nagyvárad, 1907. jan. hó 7.
Az IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény.

„A Gazdasági és Iparbank” zálogházában (Zöldfa-utca) a jövő hó február első felében

árverés lesz.

felkérem a zálogtulajdonosokat, hogy tárgyaikat **mielőbb rendezni sziveskedjék,** nehogy azok eladódjanak

22 1-3 Tisztelettel
Amigó Mór,

TELEPHON az egész megyére 626.

Első Bihar megyei és Nagyvárad

műbútorgyár

Ajánlom a leggyorsabban a legmodernebb kivitelű **saját gyárban készült szalon, obediő, hátó, kávéházi és szállodai berendezéseket** a legzölidabb gyári árak mellett.

Rajzok, költségvetések kívánatra díjmentesen.

26-100 Raktár és iroda: 2
Klapinsz-tér, Moldán templom mellett.

Telepek: **Kolozsvári-utca 39. és Kapanics-utca 2.**

Büchler Márton
bútorgyáros.

Alkalmi cipővásár!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **legfinomabb kivitelű**

női és férfi cipőket,

melyek saját gyárunkban készülnek, a **legolcsóbb árak mellett**

57 4-50.

árusítjuk.

Báli és alkalmi cipőkből folytonos ujdonságok.

Tisztelettel

Nádor Henrik és Tarsa,

Helybeli és vidéki telefon 63.

Nagypiac-tér, Kereskedelmi palota.

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik

mily olcsón lehet az ujonnan megnyílt

arany, ezüst, ék

áruházban vásárolni.

Bánai 2. sz. 21

(MOLNÁR-UTCA)

1 finom nicker óra	2 frt. 50 kr.	1 85 grmos női Lorgnon lánc	41 frt. — kr.
1 fin m acél óra	2 frt. 75 kr.	1 4 " karika aranygyűrű	5 " — "
1 valódi ezüst óra	5 frt. — kr.	1 3 " fejcs	3 " 50 "
1 arany női óra	12 frt. — kr.	1 inga óra 810 szerkezettel	8 " — "
1 arany férfi óra	25 frt. — kr.	1 fali óra	2 " 50 "
1 20 grammos arany férfi lánc	24 frt.	1 ébresztó óra	1 " 50 "

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök, meg nem felelő árú és zaccosak. — Általán javított órák és ékszerek, mint ujak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugótörés esetén is.

HERBST FÜLÖP,
amerikai műórás és ékszerész.

Tessék ártapot kérni.